proLékaře.cz | 18.11.2026

Tak s čím jste, pánové, přišli?
aneb prof. Štejfa u kolébky Kardiologické revue

Když jsem byl osloven, abych napsal článek k 20. výročí prvního vydání časopisu Kardiologická revue, myslel jsem si nejdříve, že to bude jednoduché. Ale čím vlastně začít? Po chvíli přemýšlení to bylo jasné. Ať jsem si totiž vzpomněl na cokoli z počátků tohoto časopisu, vždy jsem se ve svých vzpomínkách vrátil k jediné osobě – či spíše osobnosti Miloše Štejfy. Záměrně nevypisuji jeho tituly, neboť si ho stále pamatuji spíše jako člověka, přítele a někoho, koho stojí za to v životě potkat.

Vraťme se však na začátek. Společnost Medica Publishing vydávala před 20 lety, jako mladé a začínající vydavatelství, „již" rok časopis Miniinvazivní terapie a půl roku časopis Praktická gynekologie. Byl konec 90. let minulého století, největší éra Internetu byla před námi a nedalo se vše „vygůglit". Google měl teprve půl roku…

Ve vydavatelství se tehdy zrodila myšlenka začít nějaký další časopis. Tak jsme všichni tři, co tvořili vydavatelství, dali hlavy dohromady a hledali jsme, kdo zná jakého lékaře. Nebylo v té době jednoduché přesvědčit kohokoliv, aby se angažoval. Spíše jsme se setkávali s názory, proč to nejde… Kolega Pepa Minář vytáhl trumf ve jménu profesora Štejfy (obr. 1). Dost jsme se zalekli tak velkého jména, ale řekli jsme si, že odmítnutí u takové osobnosti nebude ostuda.

První naše schůzka byla v profesorově pracovně v brněnské FN u sv. Anny. První pocit opravdu nebyl nic moc, s žádným výsledkem jsme proto nepočítali. Uvítal nás zvoláním: „Tak s čím jste, pánové, přišli!?", a my ze sebe

Obr. 1. První šéfredaktor Kardiologické revue prof. MUDr. Miloš Štejfa, CSc.

začali soukat náš nápad nového kardiologického časopisu.

Velmi opatrně jsme sledovali profesorovu nonverbální komunikaci, ale nic jsme z jeho tváře ani gest nevyčetli. Když jsme uzavřeli náš nesmělý monolog, nastalo krátké ticho. Nám se však zdálo nekonečné. Napjatou atmosféru rozčísnul až profesorův zvučný hlas: „Výborně… a jak se budeme jmenovat?" Reakce to byla nečekaná, ale pro nás klíčová. Ze schůzky jsme odcházeli nejenom s konceptem a názvem, ale i s návrhem na redakční radu.

Do 5 měsíců vzniklo 1. číslo Kardiologické revue (obr. 2), které jsme slavnostně pokřtili na tradičním kongresu České kardiologické společnosti (obr. 3). Realizace nebyla jednoduchá, neboť vedle tak významného časopisu jako je Cor et Vasa se lehko nežije, ale díky zápalu Miloše Štefy pro nový časopis se nám ho podařilo nejen „rozjet", ale i postupně rozvíjet. Dal mj. dohromady ty nejlepší odborníky, kteří pravidelně přispívali a přinášeli čtenářům články, které v té době byly velice aktuální. Díky tomu existuje Kardiologická revue dodnes, i když v trochu jiné, pozměněné podobě. Jeho následovníci, současní šéfredaktoři prof. Vítovec a prof. Špinar, se od prof. Štejfy hodně naučili, časopis postupně převzali a v duchu pana profesora, tedy s naprostou lehkostí a rutinou, posouvají časopis dále pod titulem Kardiologická revue – Interní medicína.

Jsem rád, že se můj vztah s Milošem Štejfou posunul z čistě profesní do přátelské roviny. Mohli jsme společně diskutovat i o tématech mimo medicínu. Jeho přehled a nadšení z jakékoliv oblasti mě fascinoval. Nejraději mluvil o svých cestách a hlavně o těch, které chtěl uskutečnit. Dodnes mě mrzí, že nebyla příležitost trávit spolu více času, a více tak čerpat z jeho zkušeností a postřehů.

Dovolím si zde jako příklad moudrosti, rozsáhlých znalostí a všeobecného přehledu prof. Štejfy ocitovat část jeho úvahy uveřejněné v roce 2013 k 15. výročí Kardiologické revue. Je věčná škoda, že právě taková nadčasová témata již spolu nemůžeme prodiskutovat osobně.

„… Jsme ve třetím miléniu a ukazuje se, že 21. století bude tavicím kotlem světového dění. Prohlubuje se nerovnoměrnost mezi prudkým rozvojem technických možností a zaostávající psychosociální rovinou lidstva, které zatím není schopno přiměřeně reagovat na měnící se podmínky. Populace stárne, pracovní příležitosti při snaze prodloužit dobu zaměstnání se hlavně pro mladé snižují. Vydrží však střední vrstva, která se zmenšuje, avšak je základem blahobytu, a ke které patří též zdravotníci, prodlužovat svou ekonomicky účelnou práceschopnost v rostoucím životním stresu? Národní státy se mění vlivem imigrace z jihovýchodní části světa v multietnické a multikulturní občanské státy, což dočasně nepřispívá ke zlepšení ekonomické situace vzhledem k odlišnostem v jiných zvycích, porodnosti, vzdělaní a přizpůsobivosti.

Je nutno vrátit prioritní místo vzdělání a jeho odměňování. Zvýšení vzdělanosti populace předpokládá hluboké úpravy školského systému od nejnižšího až k vysokému učení. Přestávají platit starší doktríny, které zavedly společnost do slepé uličky. Na řídicí místa patří vzdělaní odborníci, kteří by dovedli domluvit demokratické řízení světa ve větších soustátích s větším manévrovacím prostorem a s významným sociálním programem pro mladistvé, seniory a nemohoucí, aniž by byly potlačeny územní kolority šedou mašinerií. Jak dalece je to reálné a jaký je časový horizont?

Tvoří se bohatá horní společenská vrstva odtržená od normálního světa. Příčinou jsou neprůhledné toky financí, k nimž přispívají tunelování a těžařské, tabákové, lékové a drogové korporace. Plenění přírodního bohatství a zevního prostředí vede ke znečištění vzduchu, vody, půdy a potravy. Toxické látky kromě mutací mohou vést i k latentní celkové zánětlivé reakci imuno-

proLékaře.cz | 18.11.2026

Obr. 2. Titulní strana prvního vydání z roku 1999.

Obr. 3. Slavnostní křest časopisu sjezdu České kardiologické společnosti. Na snímku zleva: prim. Dvořák, prof. Štejfa, prof. Cífková, dr. Foglar, Ing. Minář, Ing. Lekeš.

logické povahy, o které je zatím málo informací. Napadení endotelu, epitelu či mezenchymu je jedním z dalších nových rizik vzniku civilizačních nemocí a zhoršeného průběhu stávajících kardiovaskulárních, plicních, trávicích a onkologických onemocnění, postoperačních a posttraumatických stavů aj. Beztrestně nelze narušovat běh světa a jeho zpětné vazby, ani v přírodě ani ve společnosti. …"

Jsem si jist, že jméno profesora Štejfy nezůstane v budoucnu jen na obálkách kardiologických knih. Věřím, že všem, kdo ho poznali, se jeho jméno zapsalo právě do srdcí, o která se celý život staral. Chtěl bych mu poděkovat za vše, co udělal pro Kardiologickou revue a pro všechny, kteří ho i díky časopisu poznali. Kardiologické revue přeji dalších úspěšných 20 let.

Miroslav Lekeš
spoluzakladatel časopisu Kardiologická revue

Kardiologická revue v době Matrixu

Když před 20 lety vznikalo z nadšení několika lidí první číslo časopisu Kardiologická revue, chtělo to hodně úsilí, nápadů a především odvahu – tedy vlastnost, která, zdá se, je čím dál vzácnější. Byl to právě rok 1999, který přinesl řadu významných událostí a činů, které by se nikdy nestaly bez odvahy, přesvědčení a usilovné práce. Pojďme si připomenout některé z nich a zavzpomínat také na několik osobností, včetně těch, jejichž životní pouť v tomto roce skončila i těch, které se zrovna narodili a plní titulní stránky novin v současnosti:

- prezidentem České republiky byl Václav Havel, předsedou vlády Miloš Zeman
- Česká republika se spolu s Polskem a Maďarskem stala členem NATO
- celkem 11 členů Evropské unie (Francie, Německo, Itálie, Španělsko, Portugalsko, Finsko, Belgie, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko a Irsko) přijalo společnou měnu Euro
- vláda Miloše Zemana rozhodla o dostavbě jaderné elektrárny Temelín
- byla zahájena první etapa výstavby dálnice D47
- Nobelovu cenu (NC) míru získali Lékaři bez hranic, NC za fyziologii a medicínu obdržel Günter Blobel za objev cílení proteinů a NC za literaturu byla udělena Günteru Grassovi (např. román Plechový bubínek)
- poslední řádky své kroniky dopsal Jaroslav Foglar či básník Ivan Diviš, slovácké historky dovyprávěl Zdeněk Galuška, poslední klapku svého života uzavřel František Vláčil
- své Zavíráme!„napsal" americký spisovatel Joseph Heller, Stanley Kubrick dokončil svoji životní Odysseu
- byl natočen film Matrix
- čeští hokejisté pod vedením trenéra Ivana Hlinky získali titul mistra světa, kapitánem byl Pavel Patera, v brance„čarovali" Roman Čechmánek a Milan Hnilička
- novorozeňata Martin Nečas, Filip Chytil, Martin Kaut či Filip Zadina netušila, že za 20 let budou bojovat o základní sestavu v týmech NHL
- cenu TýTý pro nejlepšího českého sportovního komentátora získal Pavel Poulíček z TV Nova
- Markéta Vondroušová dostala do kolébky volejbalový míč, až později ho vyměnila za tenisový
- Bill Clinton, prezident USA, ještě netušil, že mu život změní stážistka Monika Lewinská
- a především … **vznikl časopis Kardiologická revue**

Leoš Verner
šéfredaktor redakce odborných titulů
Ambit Media, a.s